

اسلام دنیایی

عدد	۴۳۱	شعبان	۲۶	جشنه	سنه
۱۱	۴۲۹	نور	۱۷		۱

شلمزك بمضيارى شو دولت عليه عثمانيه مك
زبرجناحنه ، اداره و حكومتى آله صيغته
دار و ديارلرني زكله بو طرفلره هجرت و وطن
ايمكده ايسه لرده اكثريسى هجرتدن عاجز
اولدقلرندن دشمنلرك حقارتلاري آلتنده دشمن
ديارنده ياشامقده در .

اعتراض قبول ايمه به جك و سوز كونيور .
ميه جك درجه ده اولان بداعتلره قارش و
جناب حق ميمنز اولسون ان شاء الله حق تعالى
اي يابار دشمنلري حقير و ذليل قيلار اعل اسلامه
نصرت ويرر ديه يالكوز دعا اليه امرار او قاندين
بر فائده حاصل اولامايه جفتي حالا ادراك
ايمه ميه جكمي ز؟ حاشا دعائي انكار ايمك
ايسه ميمورم فقط دعا ممكن اولان هر برسيه
تثبت و توسل ايتدكن و مسلحاً محل حربه
واصل اولدقلر و قدرت بشرك تقاض ايتديكي
شيلري كاملاً اله كچردككن شكره اولور .
حربه و نصرت ده داز بك چوق دنالر و آيتلر
و سوره لر او قونور اما انلري نبي ذیشان افندي
قصه سنده او طور و بده جامع شريفه خاقي
طوپلا يرق او قومادي ، بلكه كافه سني ميدان
مخاربه ده و موجود سلاح استعمال ايتديكي
زمانده او قودي و اوزمالك محافظه و حايه آلتى
اولان دميردن معمول زرعى كيدبه دشمنه
قارشو چيقدي . او عصرده كي سلاحه زره كافي
ايدى شمدىكي سلاحلره غزلره بيلكيله صنعتلره
زره كفايت ايتبور . دشمنك عقل و فكر
اردوسنى اولجه عقل و فكر قونيله مغلوب ايتملى ،
شكره آلات ماديه و اسباب ظاهره و خفيه سني

پريشان ايله ملى . بونلره اول امرده ذهن بوراجق
و خاقي ارشاد ايدم جك علميه اركايدر ، علماي
ديتدر ، خواجه افنديلر در ، وظيفه سني علميه
يا نماز سه معاش آلوب كچتمكدن بشقه شي
دوشونمزه بشقه صنف خلقه سوز سويله ميه به
صلاحيت قاييرمي ؟ نه وقت باب مشيخت بولزوم
حقيقي آكلابوب آكلاده جق و علميه سني
حقيقه خادم دين و دولت و مرشد حق و ملت
درجه سنده كوستره جكدري ؟ برايكي فردينك
باغيروب چاغيرماستندن و بلكه بياوب سويله
مستندن برشي چيقمايور . عمومك بر آرايه
كله سي و سوزك تاثير ايدم جي بر محمدن چيقمايى
لازم كايور . هدا ناله الى طريق النجات

طشره علميه سندن

عبدالوهاب

عبدالرشيد افندي حضرت تليرينه

طلبه و شا كردان مقاله كتر مناسبه

اسلام دنيا سنيك طقوزنجي نسخه سنده
(طلبه و شا كردان) عنواني مقاله استادانه لرنده
استقبالك اصلاحي چاره سني موضوع بحث
بيور يايور .

سزك كي طريق عزم و ارشادنده اصلا
ياس و فتور كنير ميه بن و دولت عثمانيه كن اعتلاي
شوكت و قدرتي چاره لرني ملتك كوزي او كنه

بر تحصیل کوره مدکلری ایچون دوش مسؤلنلرینه
تحصیل ایتک ایسته دیگنر یوکی قالدیره مامقده
معذوردرلر .

مکاتب موجوده مزده الیوم نتیجه تحصیل
امتحانلری آتلادارق برشهادنامه آلق و بوسایه ده
بر مأموریت استحصالیله بر مقدار معاش آلفه
موفق اولقددر .

احول اجتماعی مزه دائر اونه دنبرویاز مقده
اولدینگنر مقالات واقفانه کزده افراد ملت دایما
حزینة حکومت کوز دیکمک ، باشقه بر واسطه
معیشت آراماق ایله اتمام ایدیورسکنر . مع التأسف
مکتبلریمزک شمیدکی اصول تربیه سی ده پیشلری
همان عمومیتله مأموریت قبولرینه سوق ایتمکده در .
اصول تحصیلمز پک بولسز و غیرنافعدر . تحصیل
ایچون مکتبه داخل اولان بر شا کرد شهر سزکه
مرض جهله مبتلادر ، مکتبه کیرمسی او مرضک
تداویسی ایچوندر . مکتبه تحصیل ایتمکده اولان
طلبه اصول تدریسه بر قصور کوردیکی وقت
صاقینسونده اوقصورک ضررینه اوغرامسون
و کندی اجتهدینه کوره حرکت ایفسون ، بو ،
ممکن دکلددر . چونکه طلبه نک بویه کندی فکریله
حرکتی یوزندن دعا بیوک ضرره اوغرامسی
مستبعد دکلددر ، نصلکه بر خسته کندی کندی
تداوی ایده مز .

•••

بوسنه ایچنده ایدی ، دارالمعلمین طلبه سندن
بعض افندیلر معلملرندن برینک تبدیلی ایسته .
دبلر ، هرکس افندیلری ، وظیفه لری نجاوز ایتیش

قویمنی اقدام وظائف بیان بر مجاهد محترمدن
بکله نیانده اساساً بودر . استقبال اصلاحی ،
استقبال رجالندن منتظر اولدینگندن و رجال
استقبال ایسه الیوم طریق تحصیلده بولمقده
اولوب آتیا دولتک امور حربیه ، ملکیه و علمیه سی
اداره ایده جک اولان طلبه له انحطاط و ندنی
حاضر مزک تحری اسبانی خصوصنده شمیددن
اعمال فکر ایتملری تکلیف ایدیورسکنر .
طلبه حاضره استقبال طیبیلری اولدینگندن و بر
خسته لغک اسبانی کشف اولمقده تداویسی
ممکن اولیه جفتدن ، استقبالده تداویسه موفق
اوللری ایچون خسته لغی شمیددن کشف ایتمیدرلر .
دیورسکنر .

آنحقی بویه آخر و مشکل بر وظیفه تحصیل
ایله مکه سز طلبه نک انی بر تحصیل کورمکده
اولدقارینه و بو تحصیل کندیلرندن بکله دیگنر
وظیفه یی ایفایه کافی بولمقده قناعت کتیره رک
بیوک بر حسن ظن و اعتماد کوستریورسکنر
واقعا مکتبلرنده طلبه نک افکاری دایما استقبال
وطن دوش و نجه لریله تنور ایدبان وزمام اداره
حکومت بوکی تاقینات ایله یقین ارباب تفکرک
الارینه تودیع اولتاز مات و مملکتلرده حال
بویه در .

فقط فکر عاجزانمه کوره سزک تکلیفکدر
طلبه و شا کردان حقنده بر تکلیفه مالا یطاقدر .
طلبه بویه بر تکلیفه بولمقده کندیلرینه
طاشیه میه جقلری بر یوکی تحصیل ایتیش اولیور
سکنر . طلبه حاضره سزک کندیلرندن امید
ایتمکدر وظائف وطنیه یی ایفا ایده جک صورتده

اولفله تقبیح ابتدیلر، طلبه افتدیلر اصرار
ابتدیلر. اداره کندیلرینی مکتبدن طرد ابدی
ونهایت اعتراف خطا و اظهار ندامت ابتدیلرده
مکتبه بوصورنله قبول اولندیلر.

شبهه سز بونا مقول بر حرکت ابدی، فقط
طلبه بوجرکنه سوق ایدن اسبابی اولدن ازاله
ایتمک دها اقدام بروظیفه ابدی. مکتبلر یزده کی
اصول حاضره تربیه، عادات و اخلاق ملیه مزه
حرمت و رعایت حسنی اخلاص ابتدکی ایچون
حیث و محبت ملیه بی ده بزدن ازاله و بزم ایله
ملت آره سنه بر برودت القا ایدیور. بونکله
برابر بعض معلملر یزک کرک مات و کرک حکومت
حققده قولاندقاری لسان تزییف و تحقیر طلبه بی
ملت و حکومتک اصلاحندن بوسبتون یأس
و نومیدی به دوشوریور...

بالقان محاربه سنک بدایت ظهورینه قدر
مرعی اولدینی اوزره بعض مکتبلر یزده باغار
وساژه چوجقاری محناً قون اولندقاری حالده
عثمانلی فقرای اطفالی رد ایدیایوردی. بو کبی
احواله معروض قالان وعادات اخلاق ملیه سنی
نظر حقارت واسه نهزا ایله کورن بر شا کرد
آرتق محبت وطنیه ایله متعفف اولمازسه تعجب
ابدله ملیدر.

طلبه بی استقبال ایچون بتشدیرمک فکری
مکتبلر یزده موجودایسه ایچون معلملر یزده سزک
کی مسائل حیانیه مزدن بحث ایتمیورلر؟ - ایچون
طلبه بی مات و حکومت حققده یأسه دوشوریورلر؟
ایچون هر بر مشکلک حلی ممکن اولدینی اذعان
طلبه به نالین ایتمیورلر...؟

مکتبلر یزده اصول تدریس آنده برانتظام
وجدیت آرزو اولندیفته دلیل ایسترمیسکتر؟
برقی عرض ایدهیم:

مکاتب عالیه سزک اکثر درس لری ایچون
معین بر کتاب یوق. معلم تدریس ایده جکی
علمه دائر عین زمانده بر اژده ترتیب ایدمک
طلبه یازدیریور و باطبع و توزیع ایدیور
بواژک مندرجانه معارف نظارتی مطلع دکل.
اثرک میاحی طلبه حققده نافع می، دکلی تحقیقه
لزوم کورلیور. بینه اوصنف طلبه سنه سنه
آنیده باشقه بر اژدن درس و یریلیور...
فرض ایدم که او معلم پک زیاده مقتدر اولسون
رأی و فکری هر حالده شخص واحدک رأی
و فکری دکلیدر؟ سنه اورتیسنده معلم دکیشه جک
اولسه یرینه کلن ذات سافنک رأی و فکرینه
اتباعا ایده مدیکی ایچون اوده کندینه مخصوص
بر اصول تعقیب ایدیور، زوالی طلبه ده شایر و ب
قالیور، تدریسات بویه هر معلمک شخصنه، کیفیه
تابع اوله جفته، معارف نظارتجه بر هیئت علمیه
طرفندن هر درر ایچون تعقیب اوله جق کتابلر
زمانیه انتخاب و ترتیب ایدیلرک معلملرده اوکا
کوره معین و مطرد بر اصول تعقیب اینسه ل
شبهه یوق که طلبه ک استفاده سی دها جد، و عمره
بخش اولوردی. اصول موجوده نک ضرر لرینی
حسن ایدن دارالفنون طلبه سندن بر قسمی کچنده
اداریه مراجعتله بعض معلملرک بویه کندی
اثرلرینه بدل، معین بر کتابدن تدریس آنده بولنلرینی
طلب ایتمشله ایدسه اداره دیگر معلملر حققده ده
عین مطالبه به قیام ایدیور مطالعه سیه طلب واقعی

قبولدن امتناع الیه مندر ...

مقاله کزده بیوریورسکزه : حادثات
اخیره ژاپون طلبه سینه تاثیر ابتدایی حالد
دارانغنون طلبه سینه تاثیر اتمدی . دولتک ال
نهلکلی زمانلرنده بیله نیسارولره ، بیراخانه لره
مداوم ایدیلر . . فرانسه ده هلال عثمانیک علناً
تحقیق ایدلیکنی کوردکاری حالد اوراده کی بر
طلبه ده برپارچه تأثر اثری کورلمدی

زده اصول تربیه و تعلیمک نه قدر فنا
اولدیفته و طلبه ک حسیات ملیه و وطنپرورانه الیه
یشیمه سی اصلاً نظر اعتباره آلمدیفته درمیان
بیوریلان شو مثالردن ده واضح ، ده آجیق
بر دلیل اولاماز ...

ژاپون طلبه سی صحیح وجدی بر تربیه
کوردکاری ایچون حکومت عثمانیه به بر کونا
علاقه و مربوطینلری اولدیفنی حالد آلمش
اولدقلری تربیه ک ایجاباتی اوله رق اظهار محبت
و تأثردن خالی قالمیورلر . . . زده کی اصول
تربیه ک فسالغندن طولانی ده بز ال بیوک
فلا کتلیزمه قارشو متأثر اولیورز ، لاقید
قالبورز ...

علمای اجتماع دیورلر که : ملتک ترقیبند
ایلک خطوه علوم و صنایع دکل ، عمران مملکتندر .
انسان آج و چلاق اولونجه بر مسئله استنباطنه
ویا بر صنعت ایجادینه صرف ذهن ایده میه چکی
آشکاردر . عمرانک ده اساسی عدالت و تهذیب
اخلاقدر . بواساس وجود بولمده بر مملکتنده
علوم و صنایع انکشاف و ترقی ایده من . بر اساسی
تقرر ابتد بر مزدن یعنی ، مملکتتمزک هر طرفنده اس .

یش و عمرانی تأمین ایتمزدن اول علماً و کسملکه
اوغراشدیفمز ایچون ظن عاجزانه بجه قالدیره میه
جغمز بریوکک آلتنه گیرمش و بوندن طولانی
سعیمری دوچار عقامت ایش اولیورز .

عالم مدینه نظر آ زدها هنوز سوت املک
دورنده بولان بر جوجق مثابه سنده یز . بویه
برسوت چوجفته چابوق بیوسون دیه مثلاً : ات
وانمک بیدرمک فائده برینه ضرر ویره چکی کی
زده اول ، مملکتتمزک هر طرفنده امن و عمرانی
تأمین املک . اندن صکره علوم و صنایعده ایلر و
له مکه چالشملی یز . هر خصوصه آوروپایی تقلیده
اوزنمه ملی یز . اشبو تقلید ابتلا سندن کوردیکمز
آجی . تجربه لر بزم ایچون درس عبرت اولمیدر .

استقبالک اصلاحی دوشونه چک مملکتتمزک
زمره متفکرینی در . عندالله و عندالناس مسؤولیت
اولره ترتب ایدر . اگر اندر چاره اصلاحی
بولورلرسه کندیلری ایچون نه بیوک مظهریت
و بزم ایچون ده نه بیوک نعمت و سعادتدر . اگر
بوله میه جق اولورلرسه بز طلبه و شاگردان نه یابالم .
برم بو خصوصه کی معذرتیزی عرض ایتدک .
اشبو معذرتیمز زده عالی کزده شایان قبول کوریلور
ایسه بده بینه سزک مقتضای شیمه انصاف
و فضیلت کزدر . قبوله شایان کورلمدیکی سورنده
بزینه باب استفاده ده منتظر دوام نصایح وارشا .
دانکزه مفتقرز اقدم .

برشا کرد

